

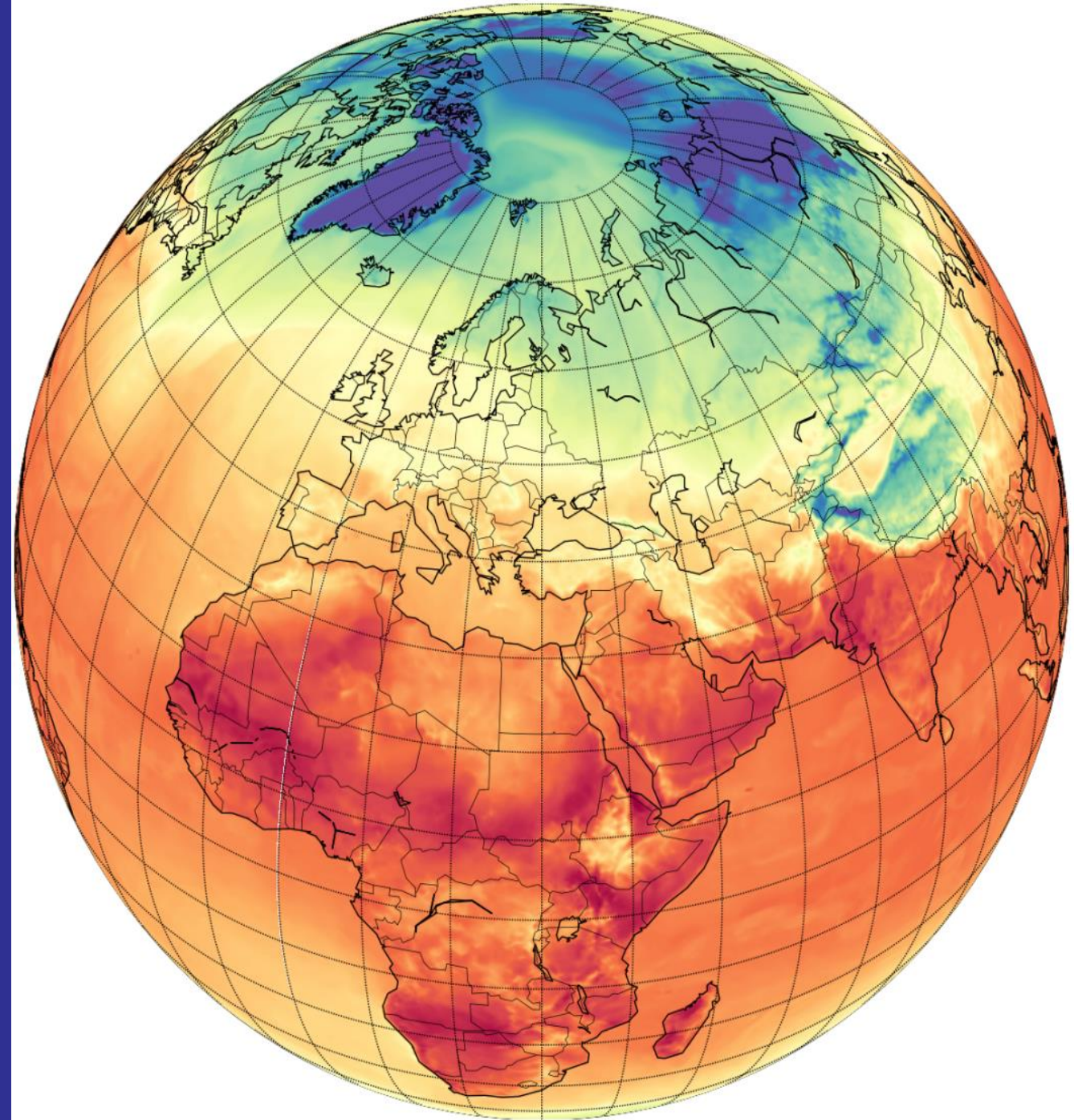

ILMATIETEEN LAITOS
METEOROLOGISKA INSTITUTET
FINNISH METEOROLOGICAL INSTITUTE

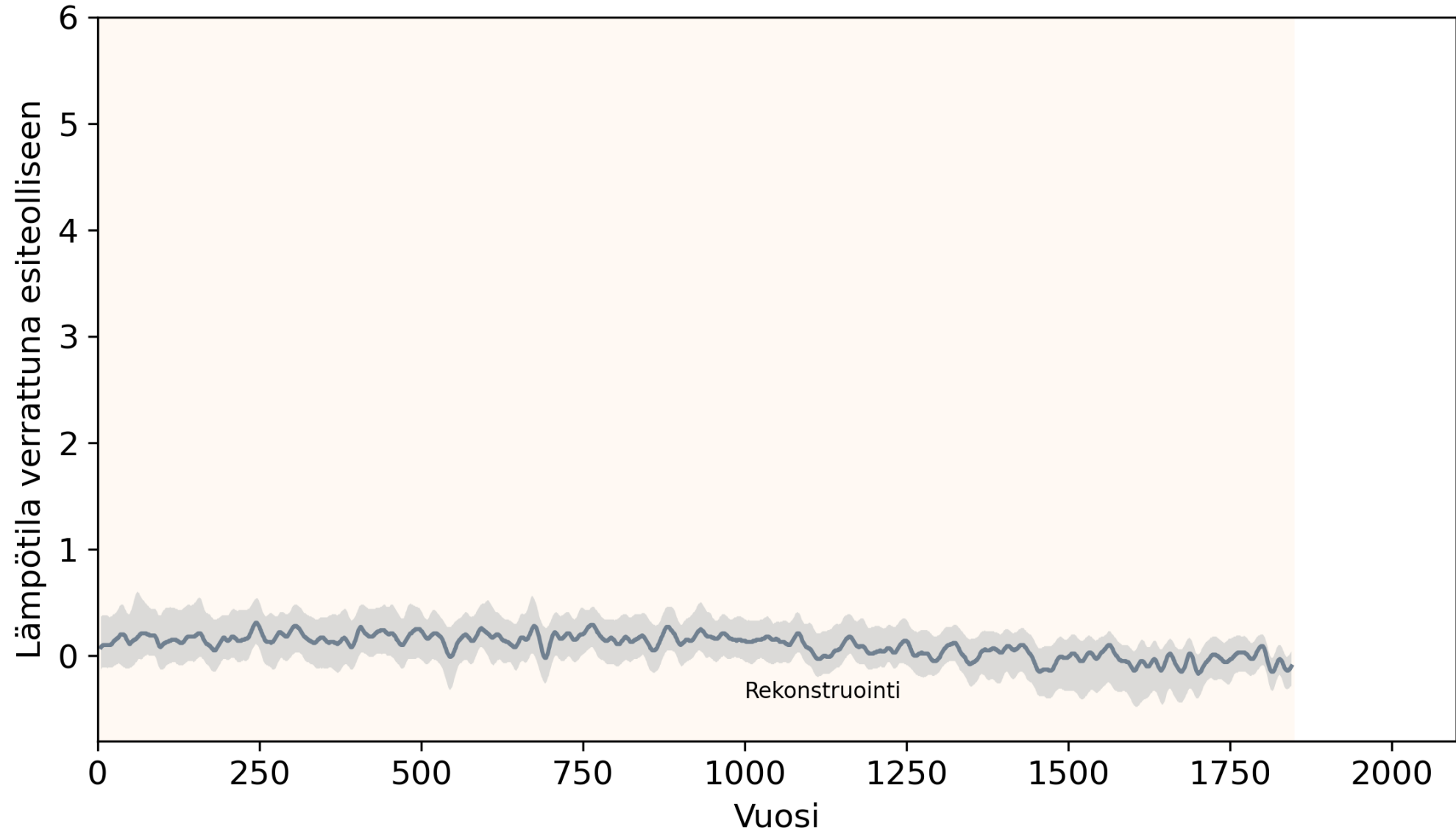
Miten ilmastonmuutos näkyy Pohjois-Savossa?

Anton Laakso

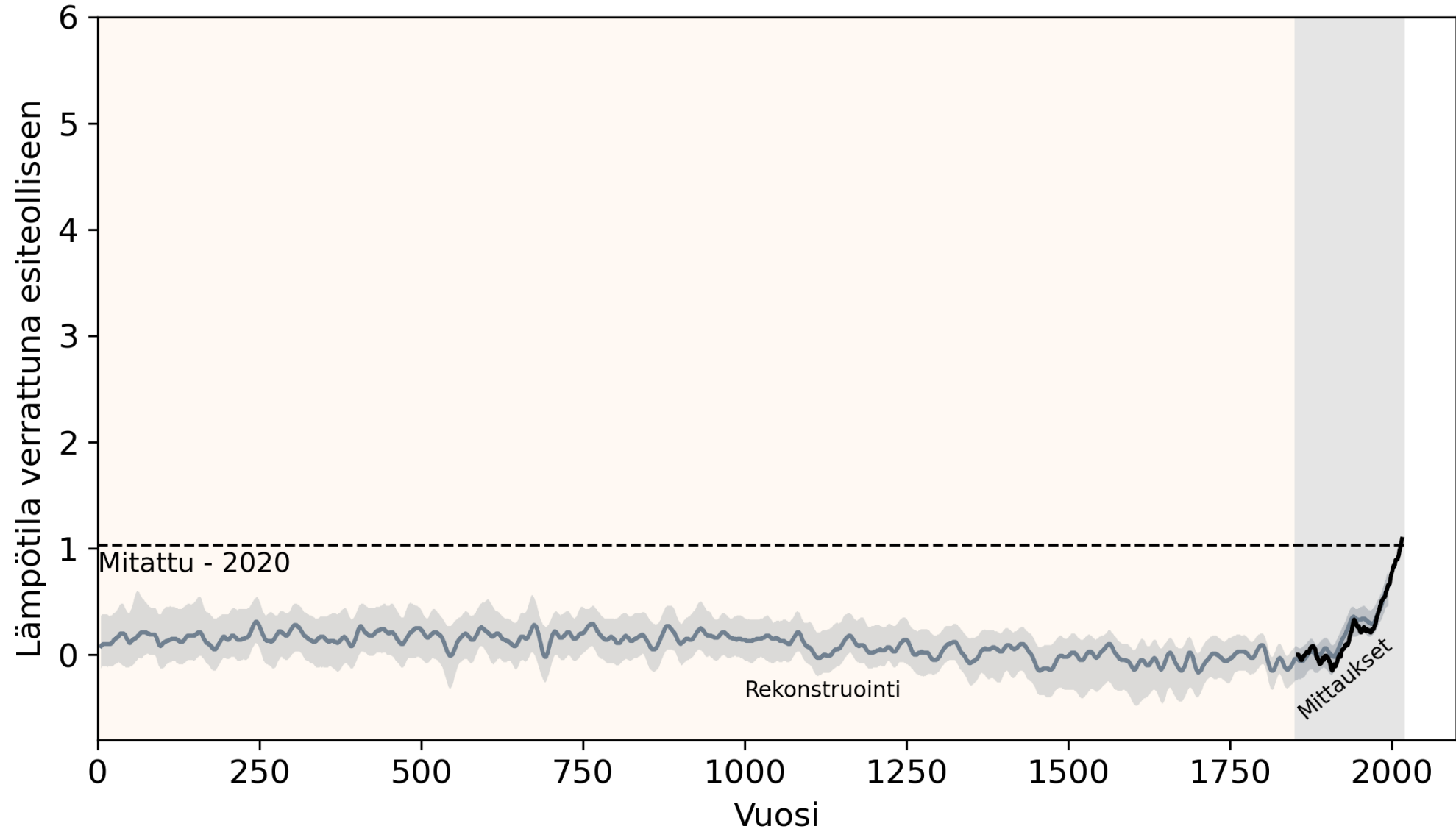
Ilmatieteen laitos

Maapallon keskimääräinen lämpötila

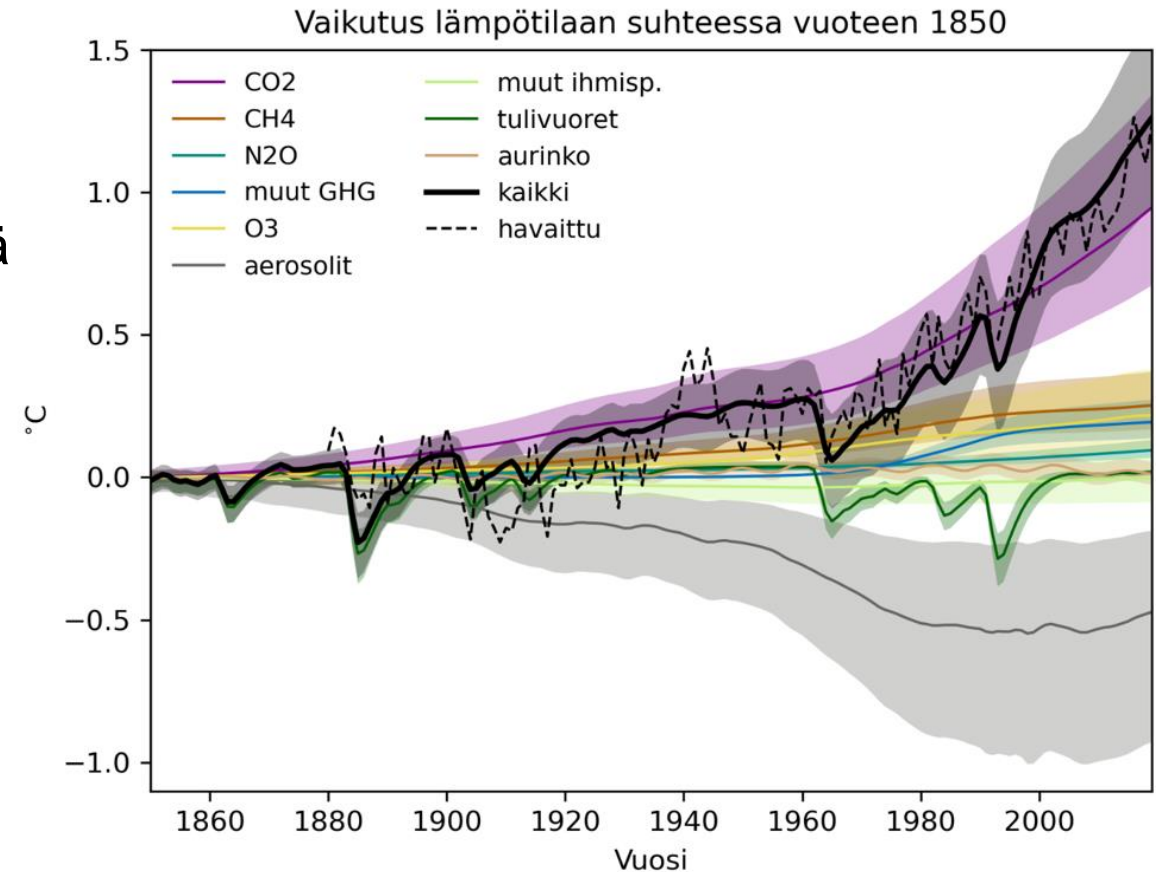

Maapallon keskimääräinen lämpötila

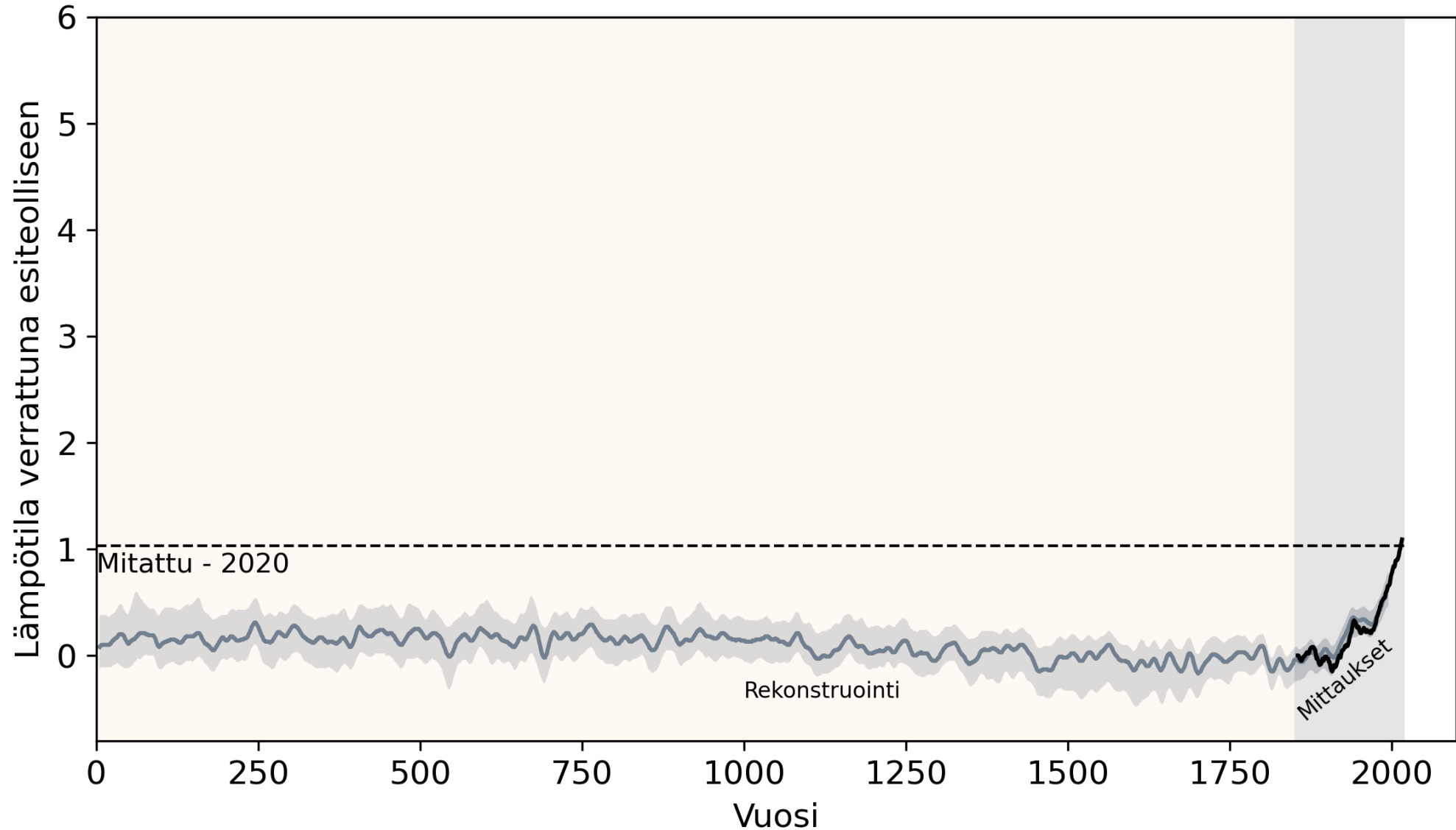

Lämpötilaan vaikuttaneet tekijät

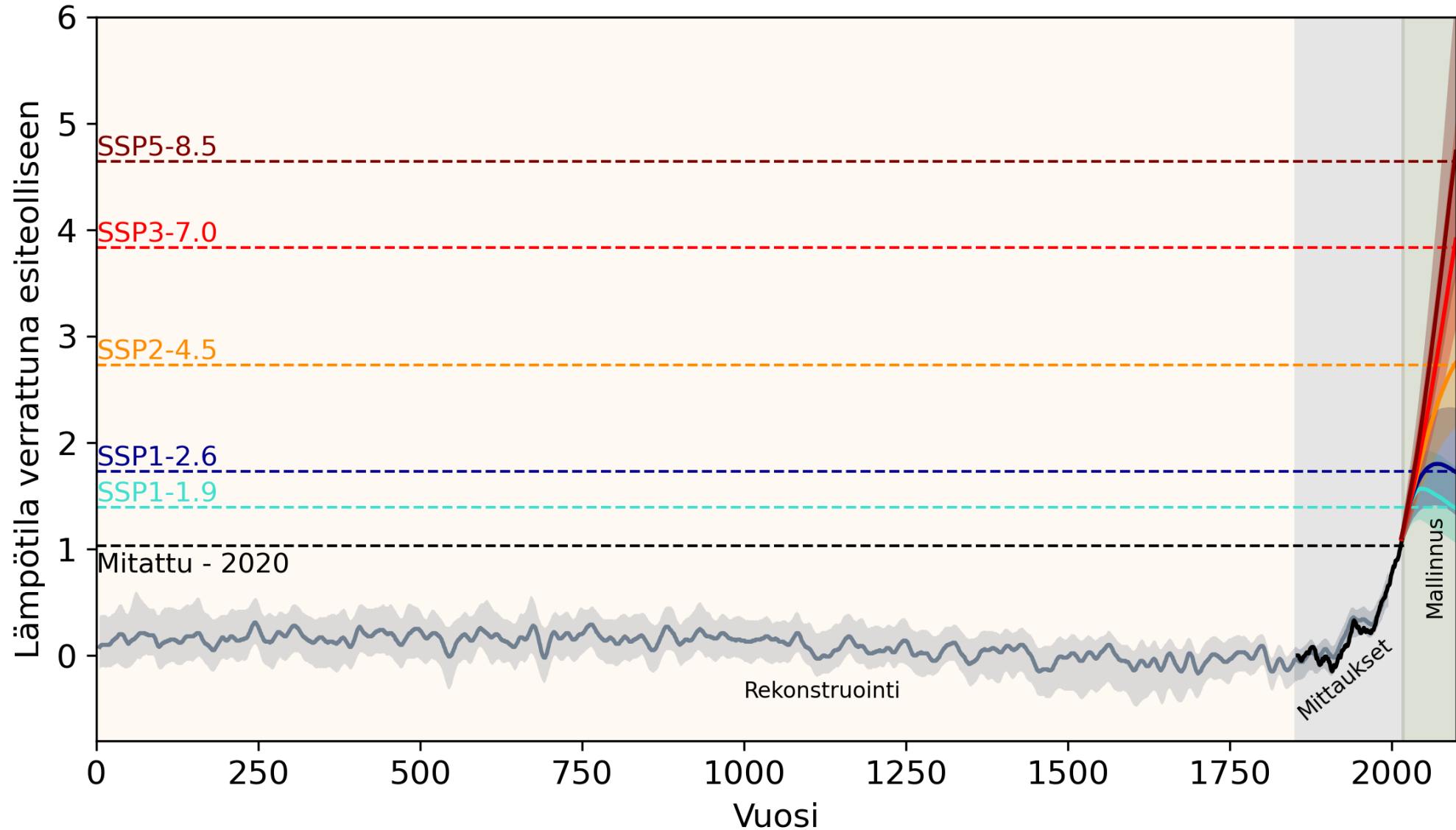
- Kasvihuonekaasupäästöt merkittävimmissä roolissa (CO₂, metaani)
 - Ei odotettavissa nopeita muutoksia päästöissä
 - Ihmiskunnan pienhiukkaspäästöt (aerosolit) hillinneet lämpenemistä
 - Päästöt ovat jo lähteneet laskuun
- ➔ Hiukkasten viilentävä vaikutus poistuu

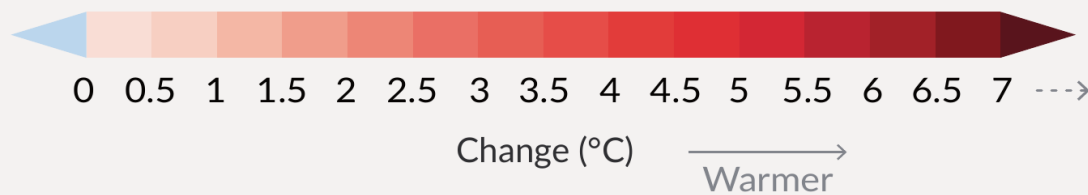
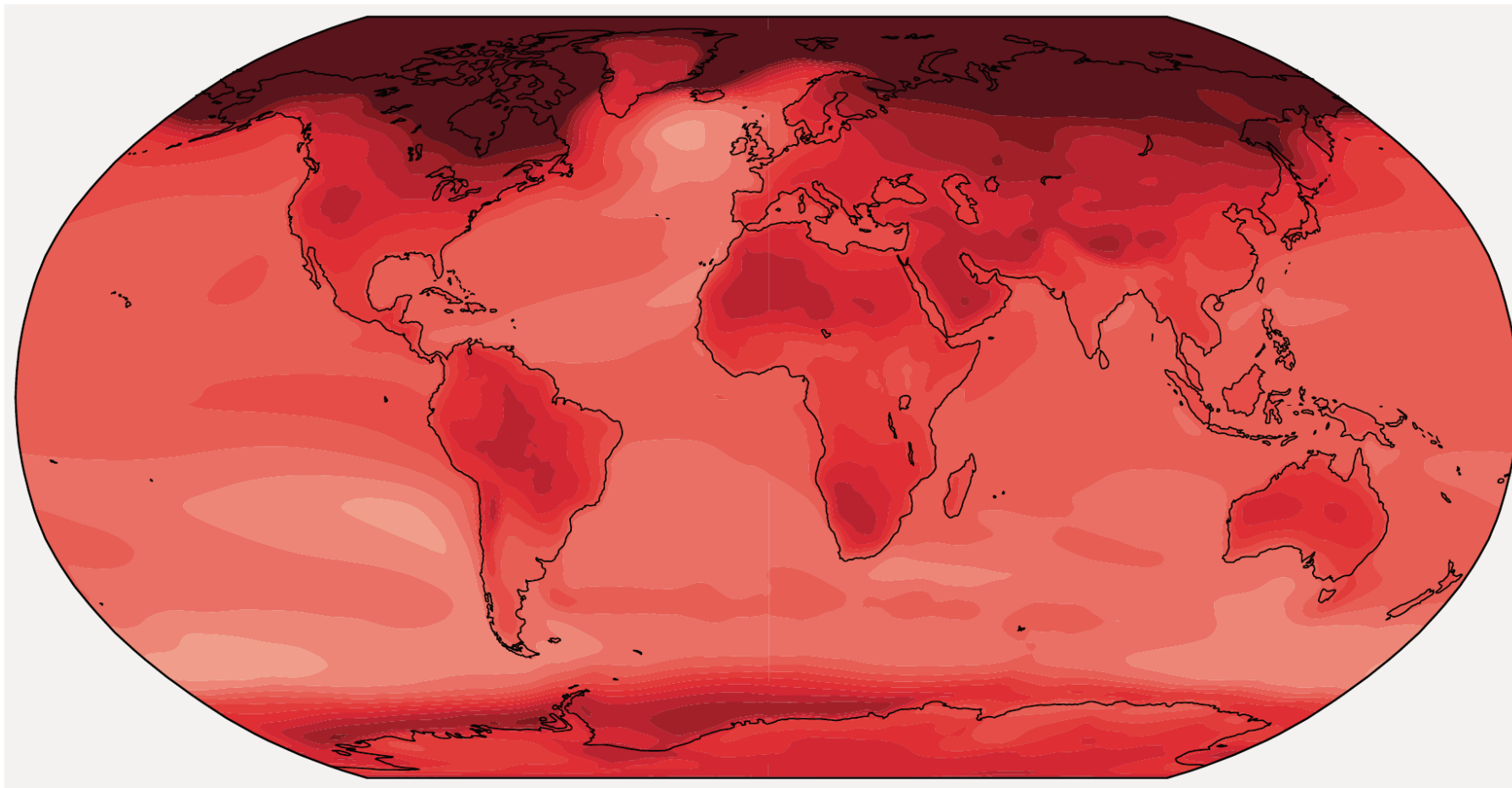
Maapallon keskimääräinen lämpötila

Maapallon keskimääräinen lämpötila

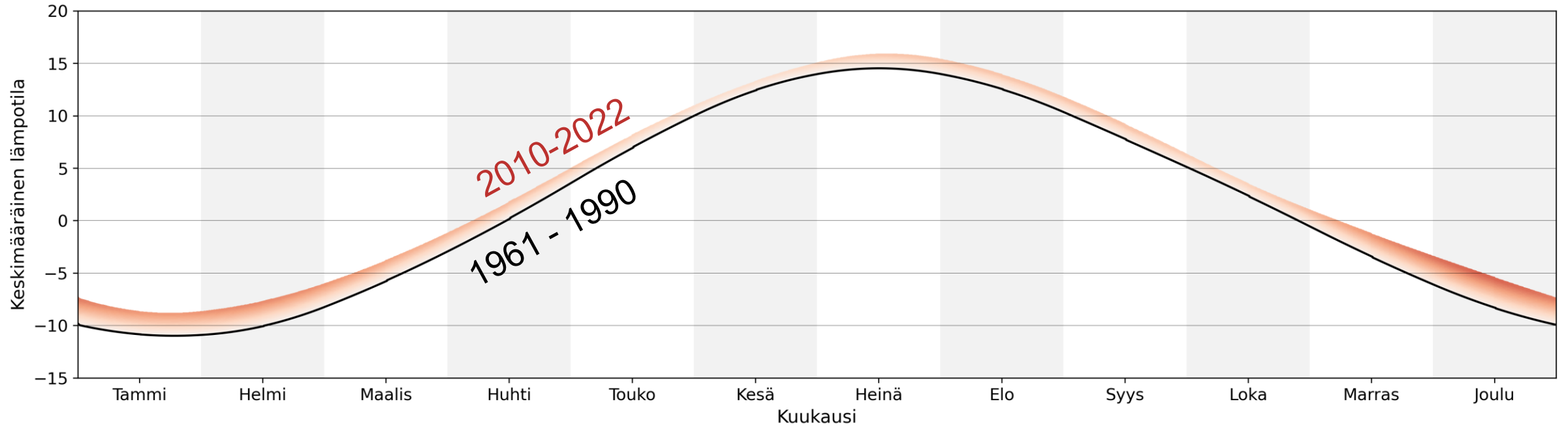
Lämpeneminen ei jakaudu tasaisesti

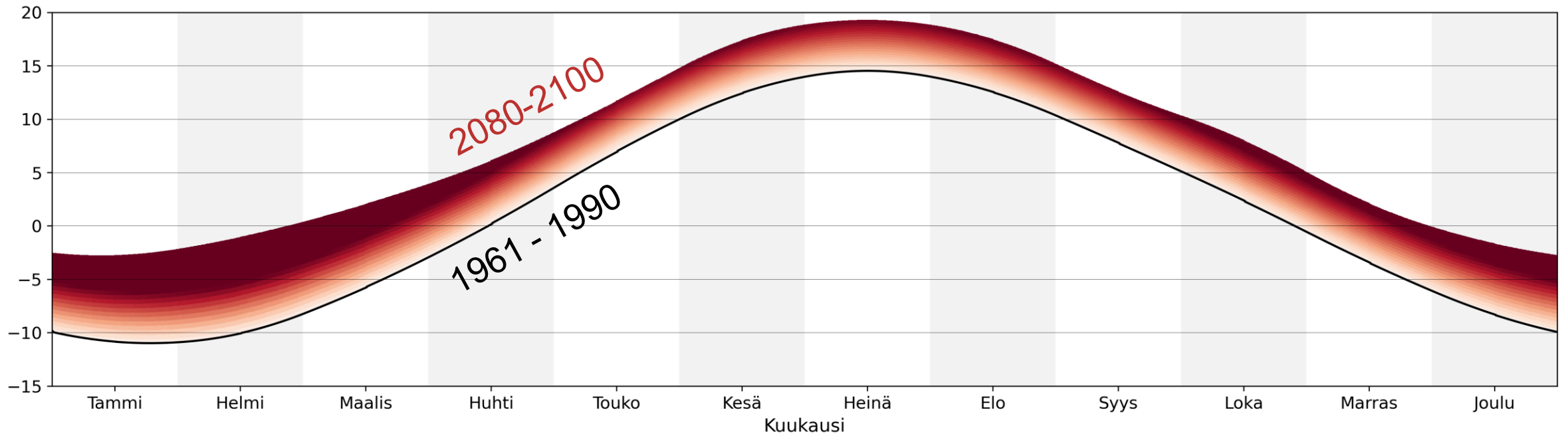
Ilmastotietokannat seuraavilla kalvoilla

- Havainnot: Ilmatieteen laitoksen hilamuotoinen havaintodata
 - New gridded daily climatology of Finland: Permutation-based uncertainty estimates and temporal trends in climate by Juha Aalto, Pentti Pirinen & Kirsti Jylhä; JGR Atmospheres 07 Apr 2016
(<https://agupubs.onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.1002/2015JD024651>)
- Mallinnus:
 - Tilastollisin menetelmin alueellistettu ja harhakorjattu CMIP6-data (NASA Earth Exchange Global Daily Downscaled Projections)
 - Tarkan resoluution alueellisen ilmastomalli simulaatiot Fenno-Scandialle (HCLIM-NorCP: Nordic Convection Permitting Climate Projections)
- **Huom! Ilmastomallien tulosten välillä on eroja**
➔ **Tarkoille lukuarvoille ei kannata antaa liikaa painoarvoa**

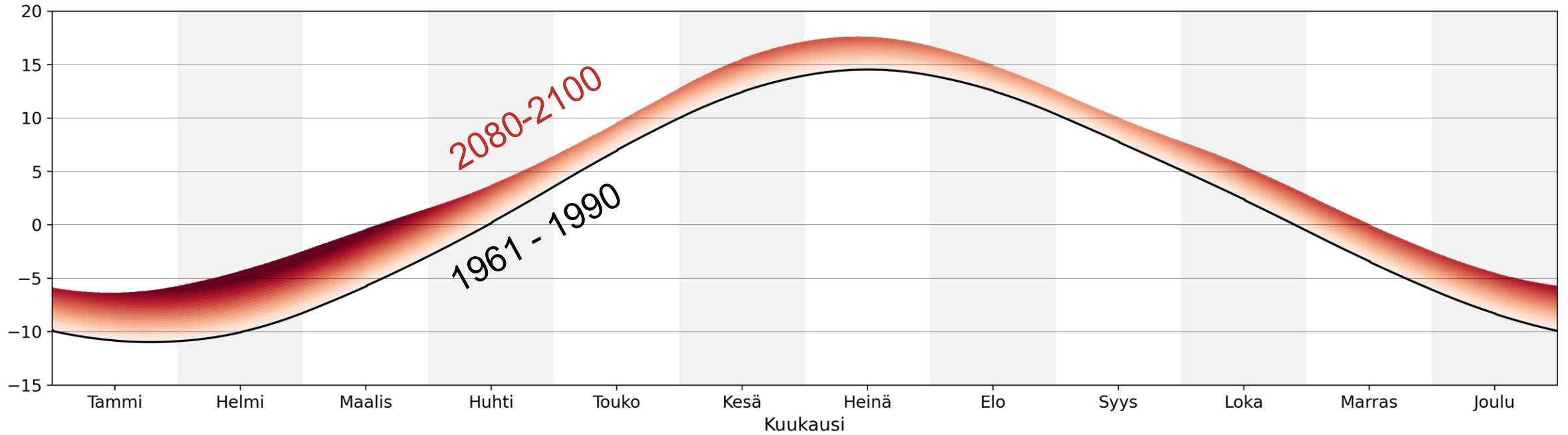
Lämpeneminen Suomessa

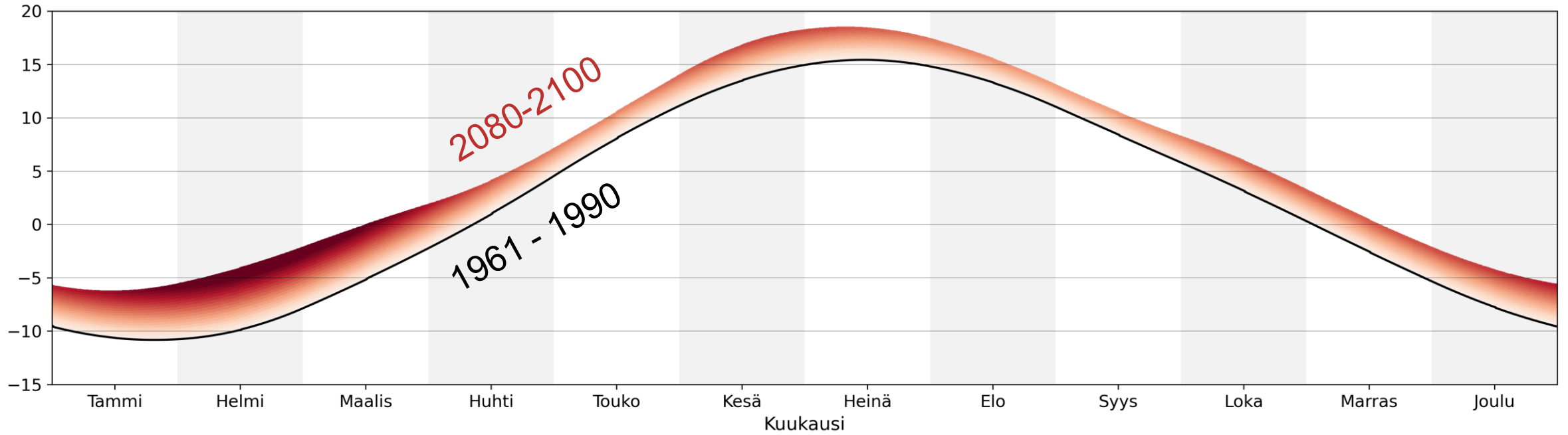
Ilman päästövähennyksiä (SSP5-8.5)

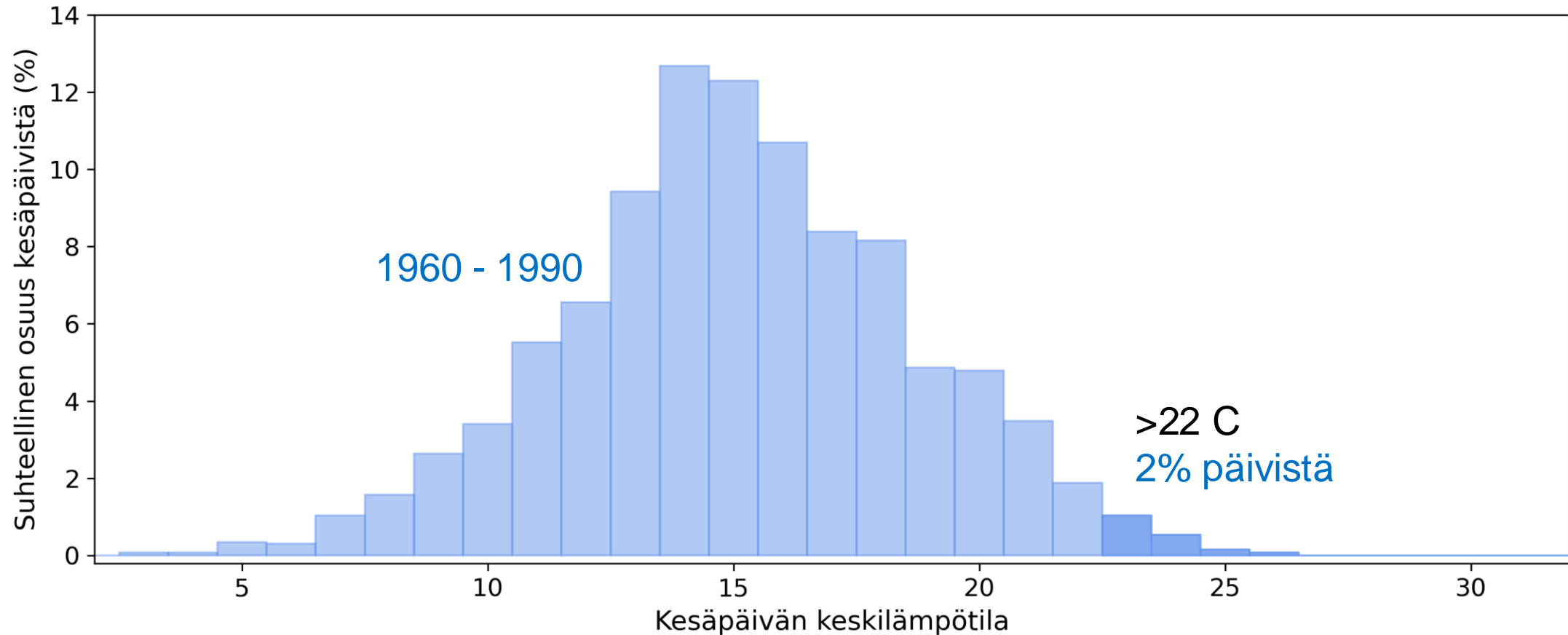
”Todennäköinen” skenaario (SSP3-4.5)

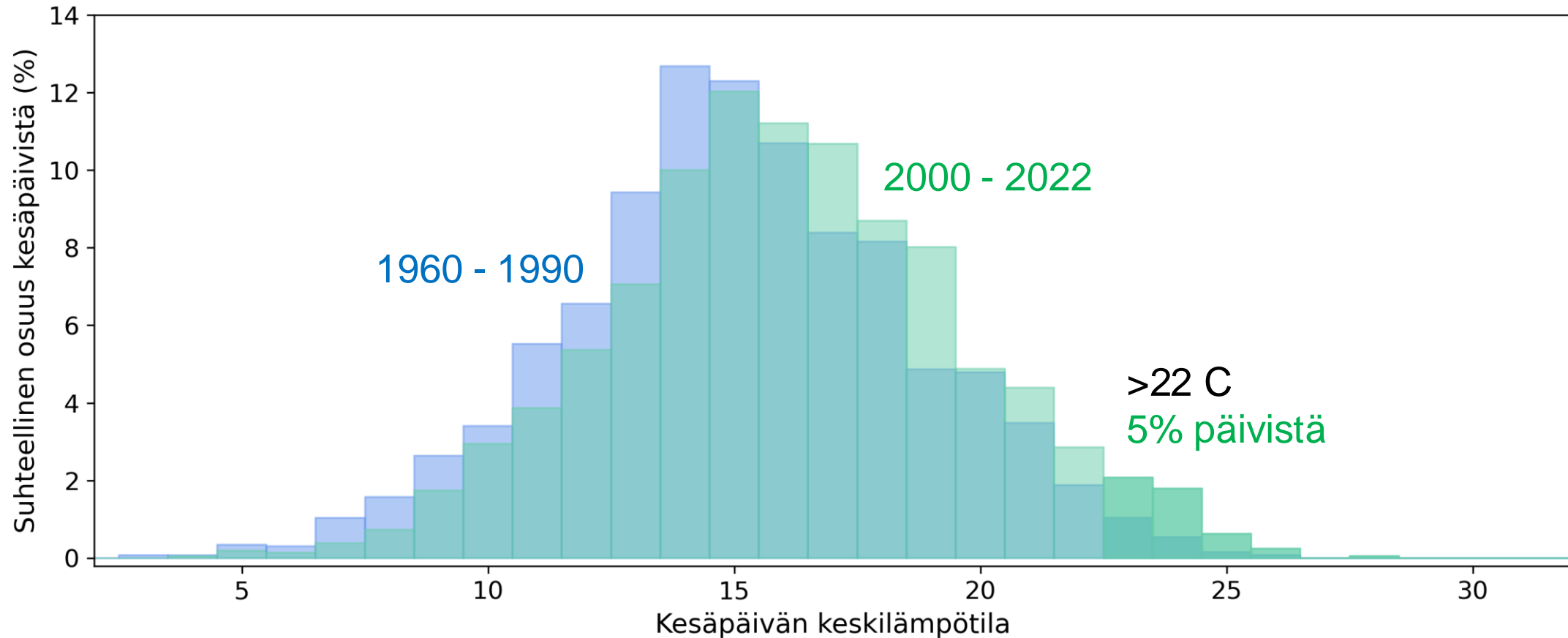
Pohjois-Savo (SSP3-4.5)

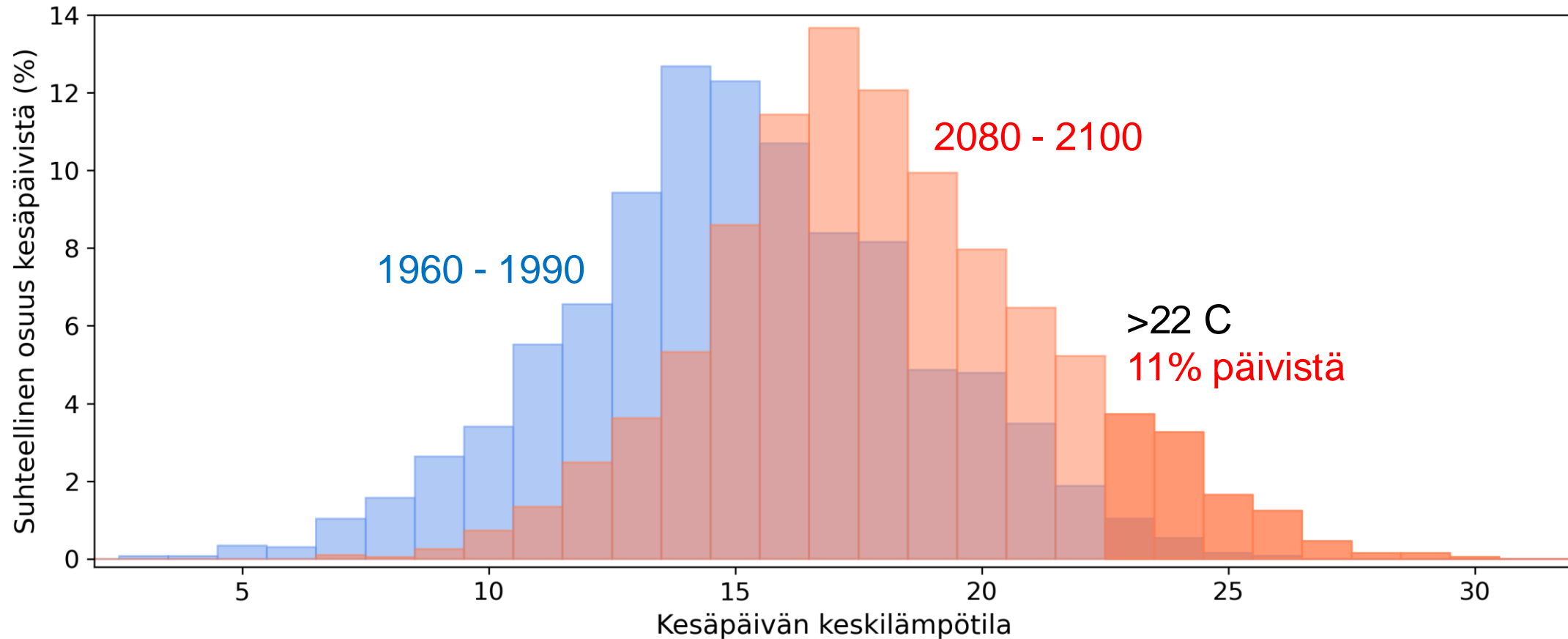
Kesäpäivien (kesä-heinä-elo) keskilämpötilan jakauma Pohjois Savossa

Kesäpäivien (kesä-heinä-elo) keskilämpötilan jakauma Pohjois Savossa

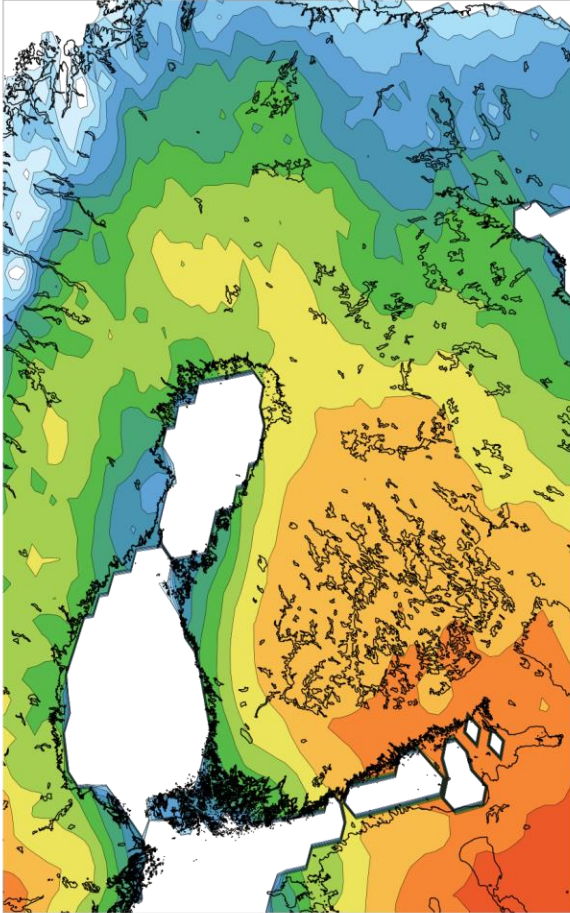

Kesäpäivien (kesä-heinä-elo) keskilämpötilan jakauma Pohjois Savossa

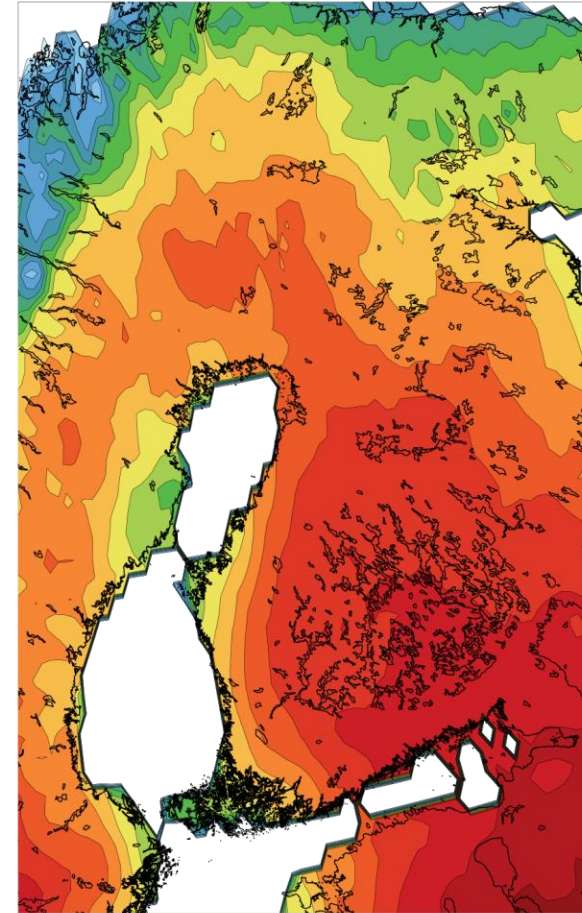

Vuoden maksimilämpötilat (ssp3-4.5)

1990-2020

2070 – 2100

ILMATIETEEN LAITOS
METEOROLOGISKA INST
FINNISH METEOROLOGIC

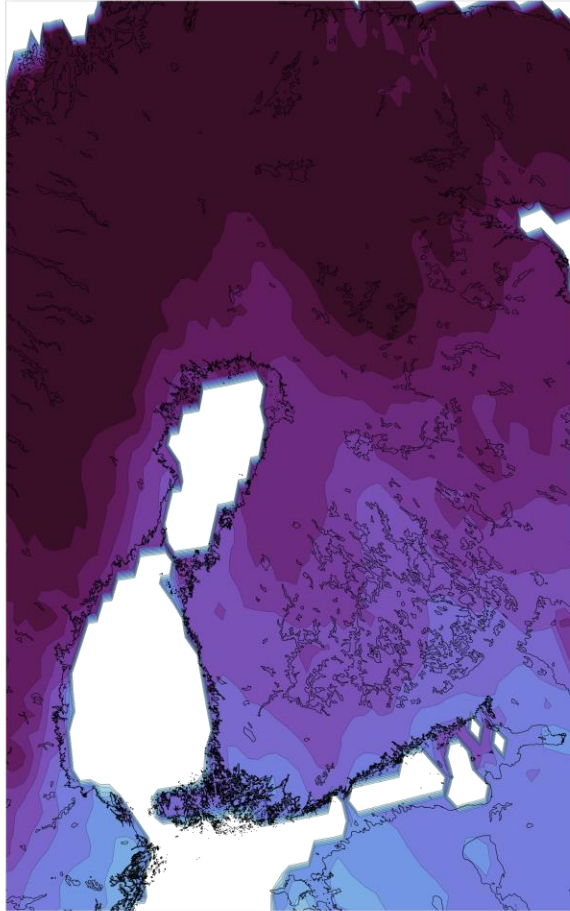
20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35

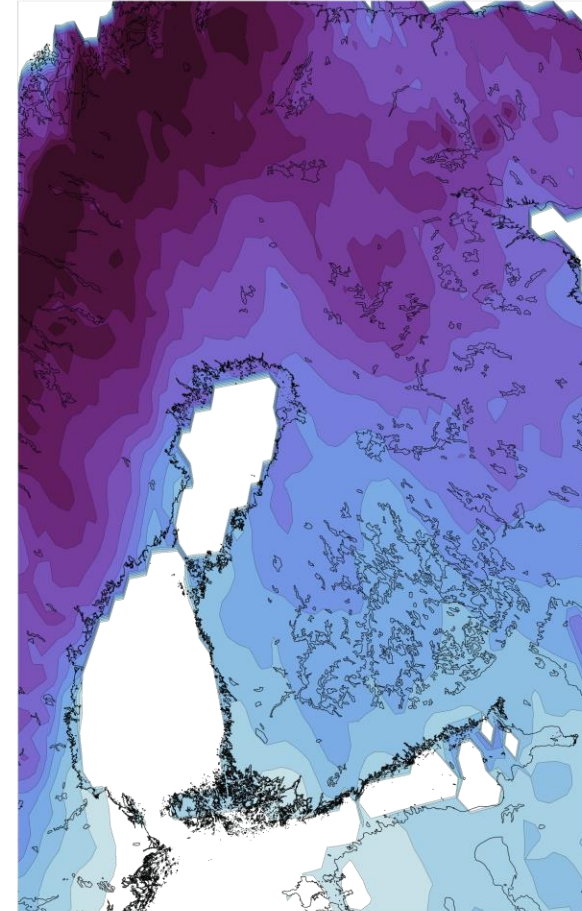
20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35

Pakkaspäivät vuodessa (ssp3-4.5)

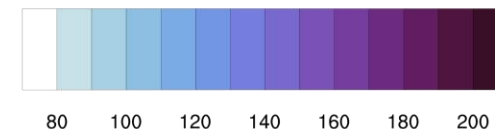
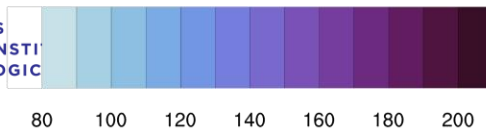
1990-2020

2070 – 2100

ILMATIETEEN LAITOS
METEOROLOGISKA INSTI
FINNISH METEOROLOGIC

Vuoden lämmityskulut - omakotitalo, kaukolämpö (Kuopion Energia)

- Oletus: Kuukauden keskilämpötila ja kaukolämmönkulutus riippuvat lineaarisesti toisistaan

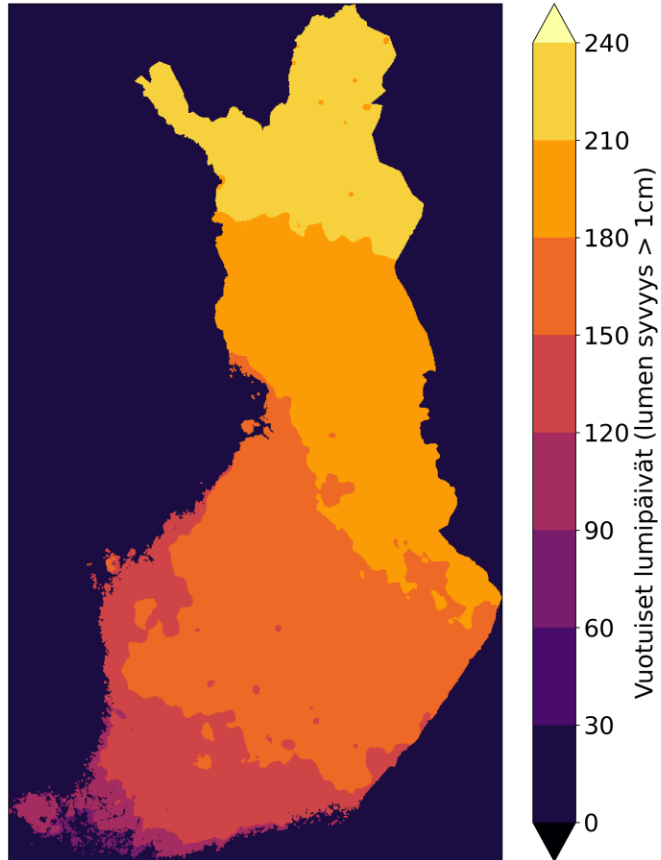
Talvi	84,96
Kevät	74,05
Kesä	50,50
Syksy	74,05

- Muutos kuukauden lämpötilassa vuosisadan loppuun mennessä:
7.2(tammi)-6.3-5.5-5.0-4.5-4.1-4.8(heinä)-4.8-4.6-4.6-5.1-6.9(joulu)

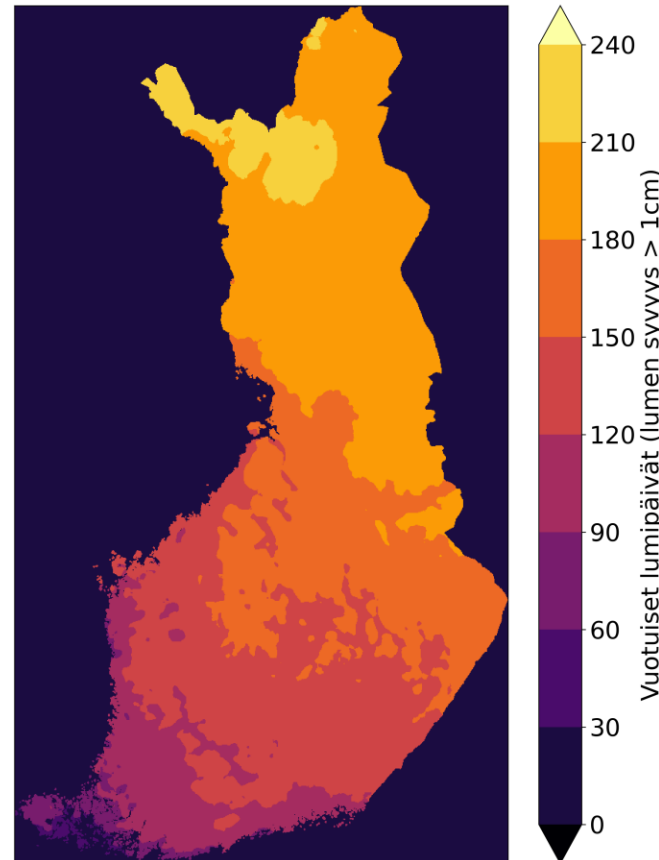
Nyt: 1260e/vuosi → Tulevaisuus: 940e/vuosi Säästö: 25%!

Lumipäivät (lunta > 1cm)

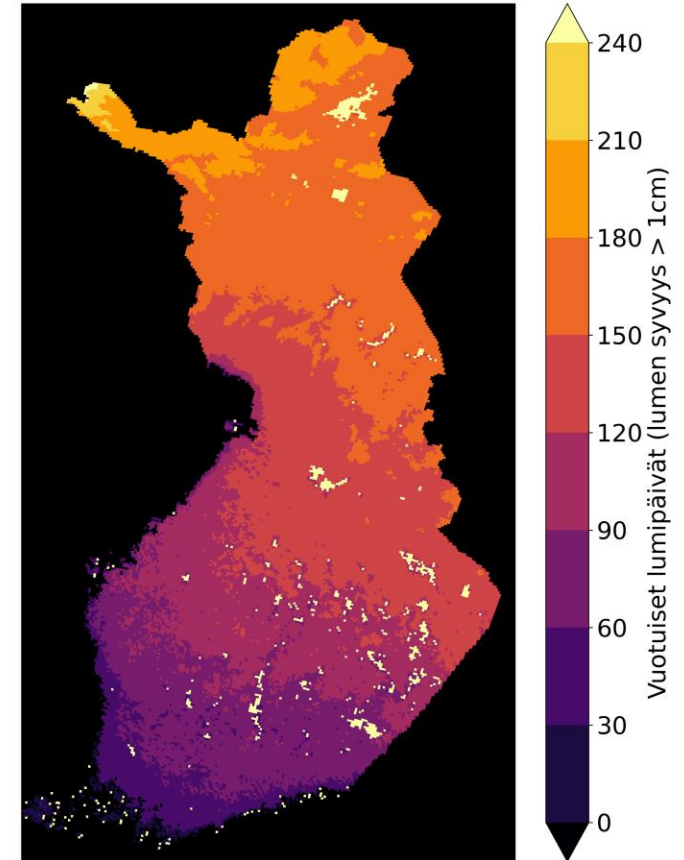
1960 - 1990

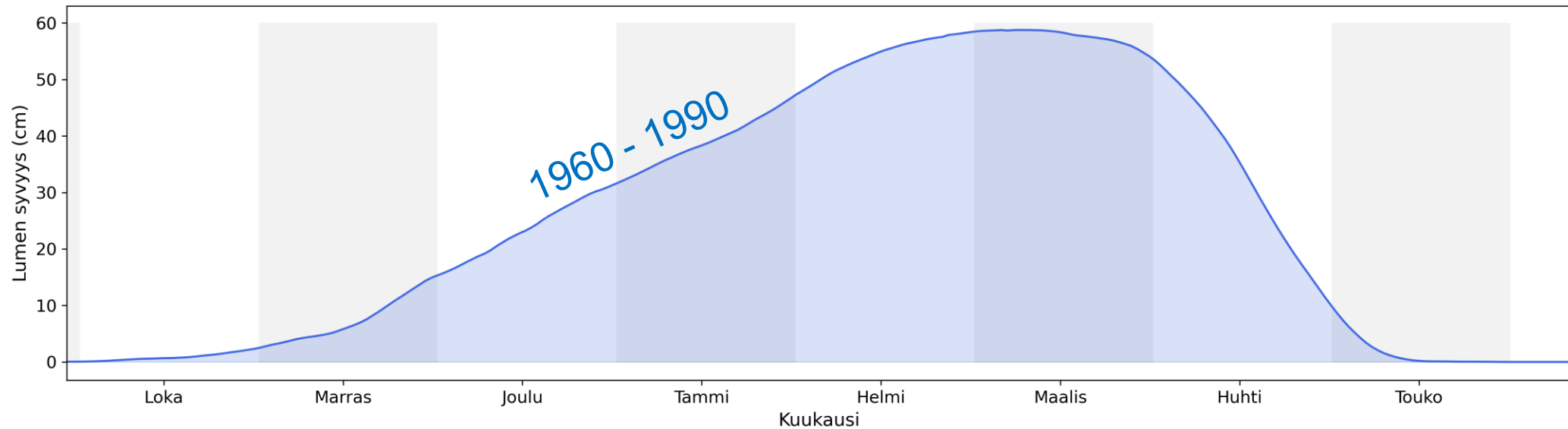
2000 - 2022

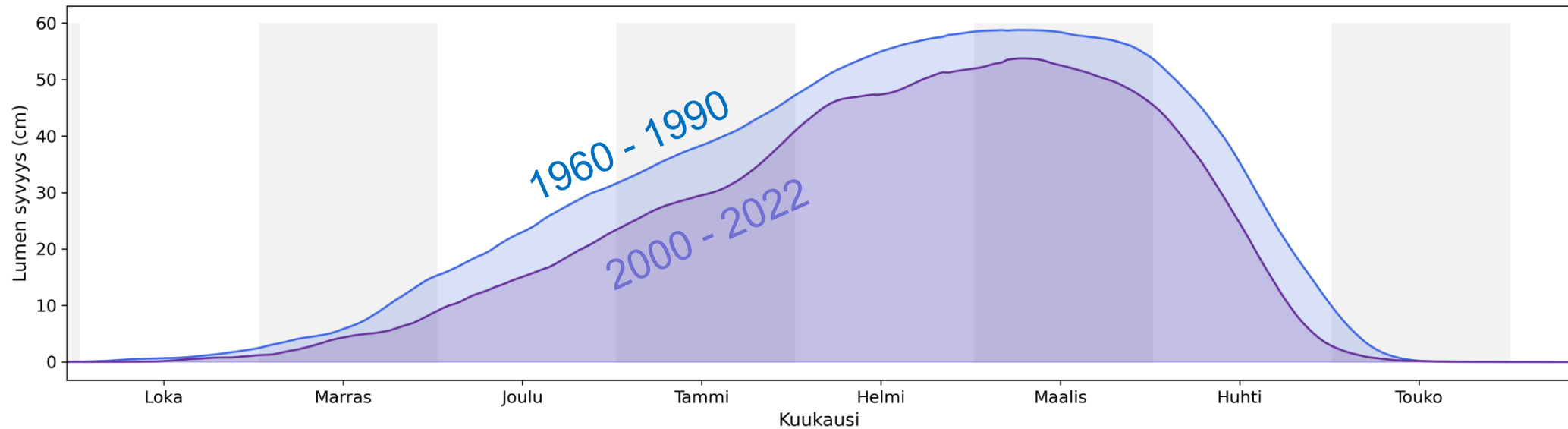
2080 - 2100

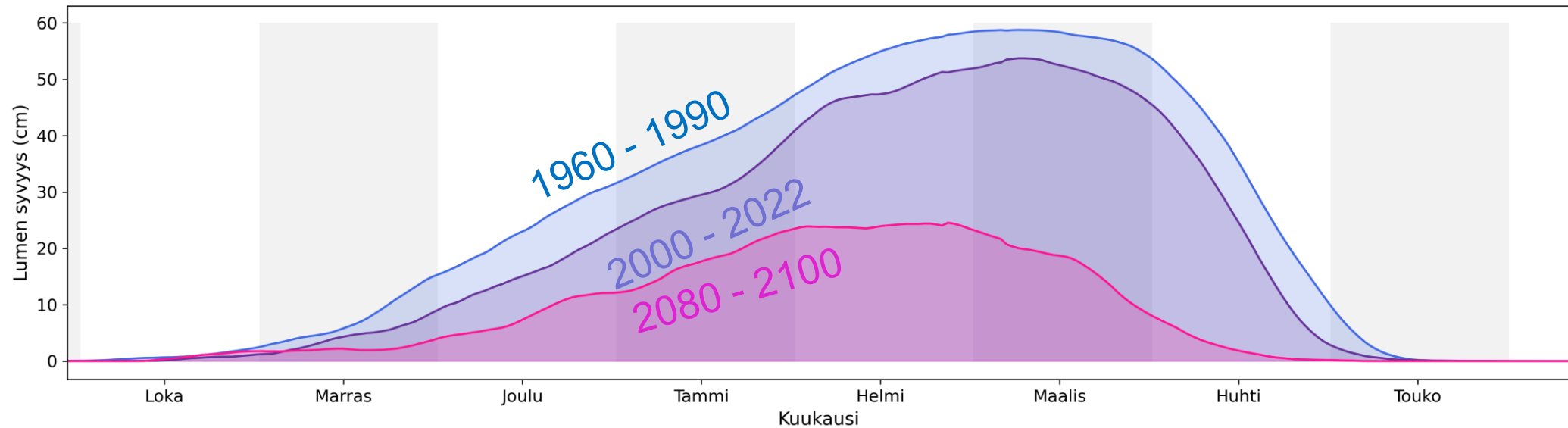
Lumensyvyys Pohjois-Savossa

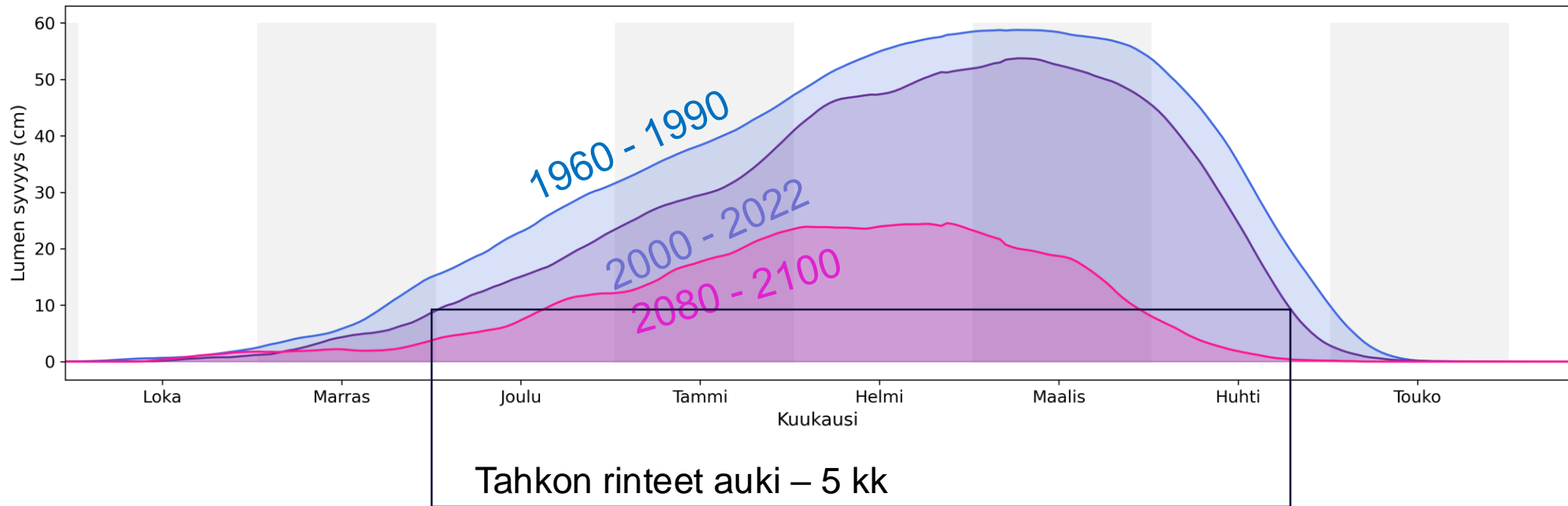
Lumensyvyys Pohjois-Savossa

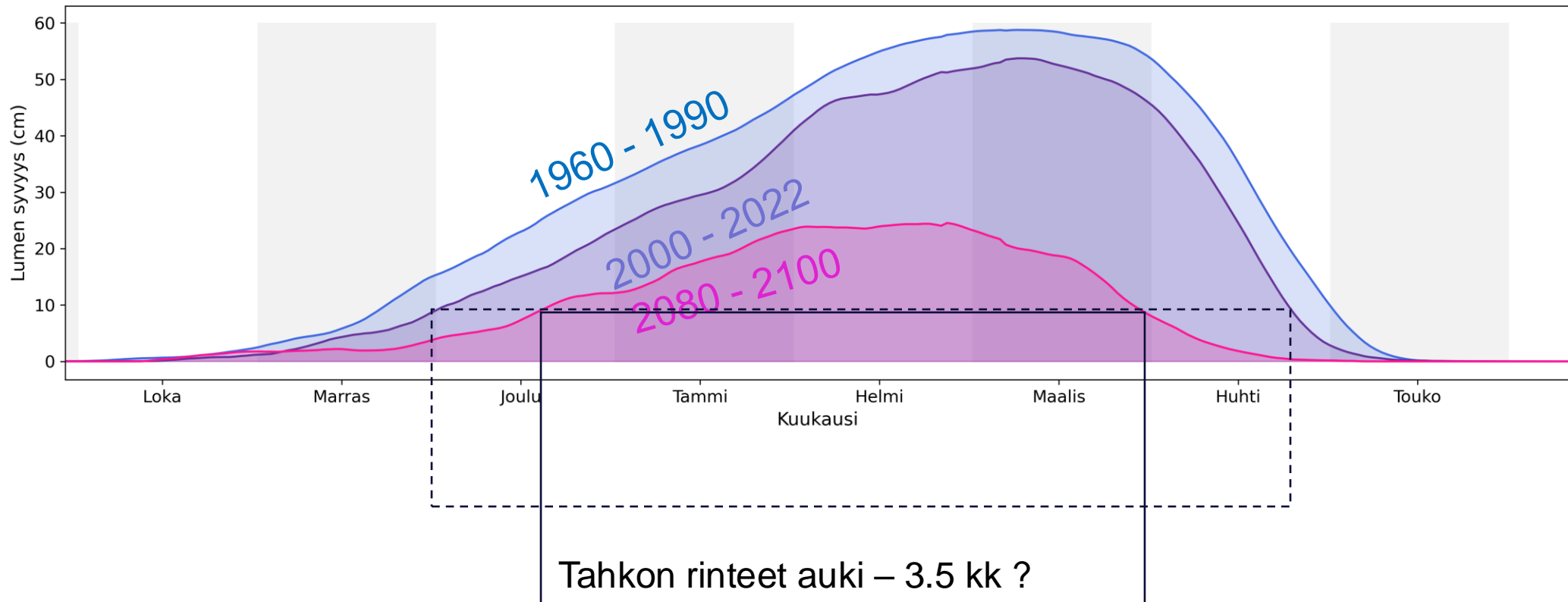
Lumensyvyys Pohjois-Savossa

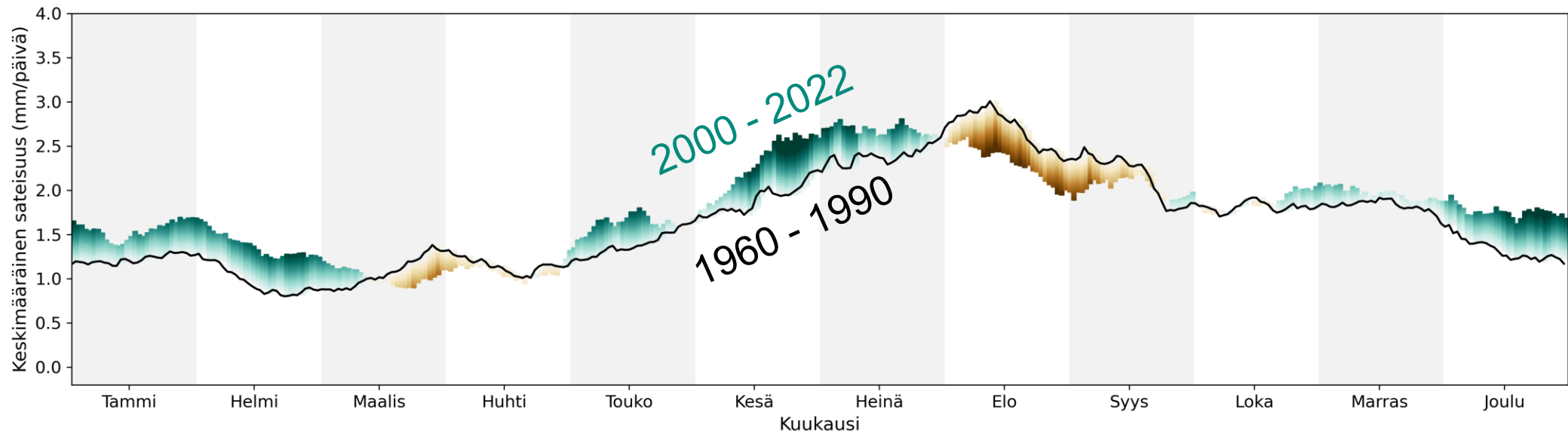
Lumensyvyys Pohjois-Savossa

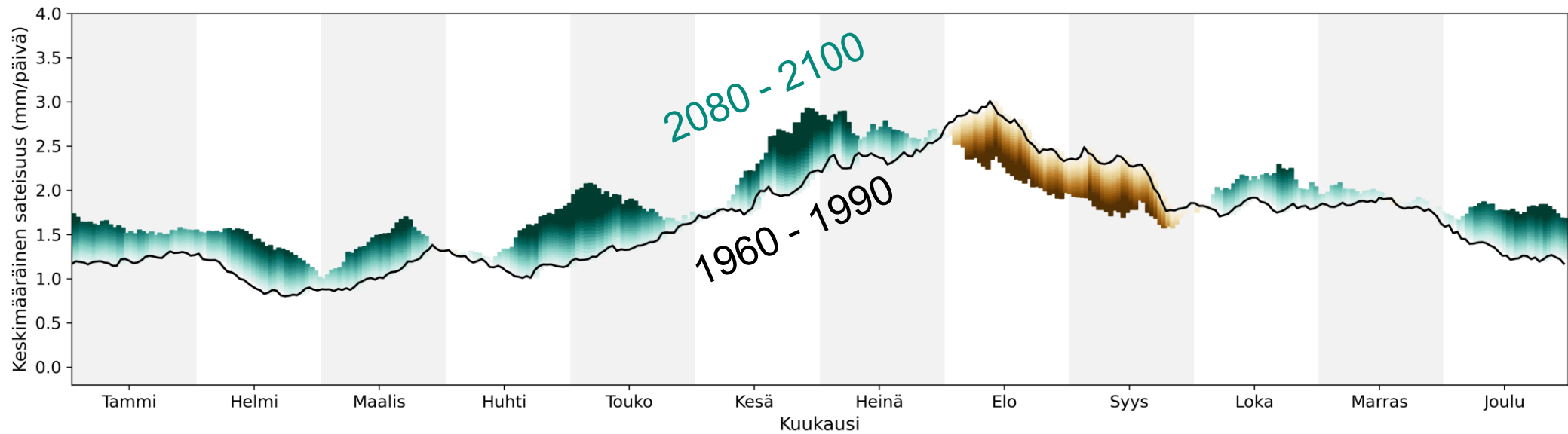
Lumensyvyys Pohjois-Savossa

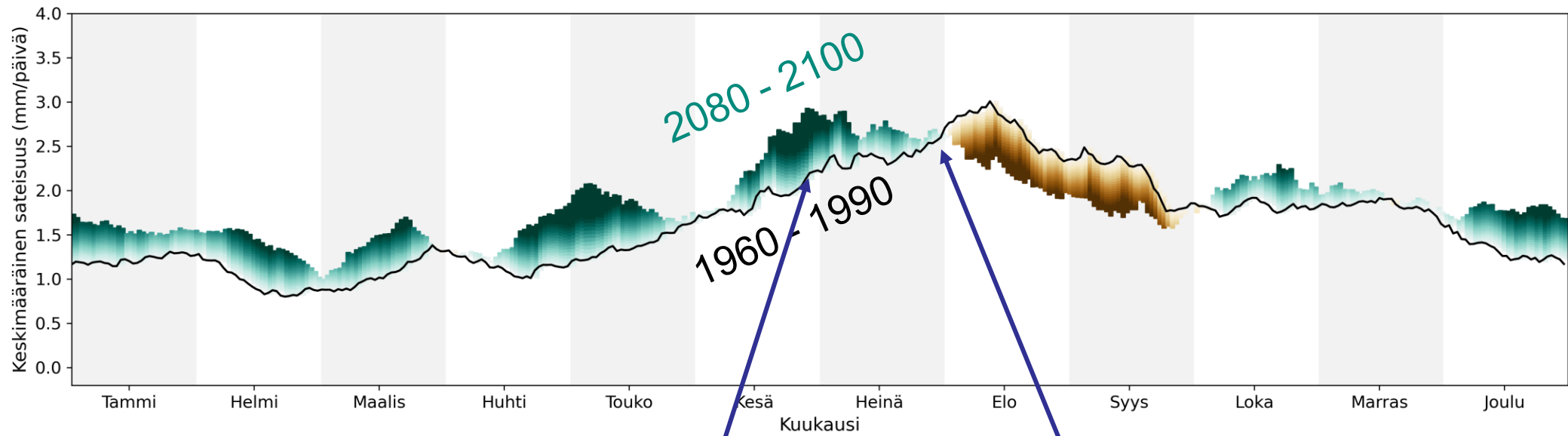
Pohjois-Savon sateisuus

Pohjois-Savon sateisuus

Pohjois-Savon sateisuus

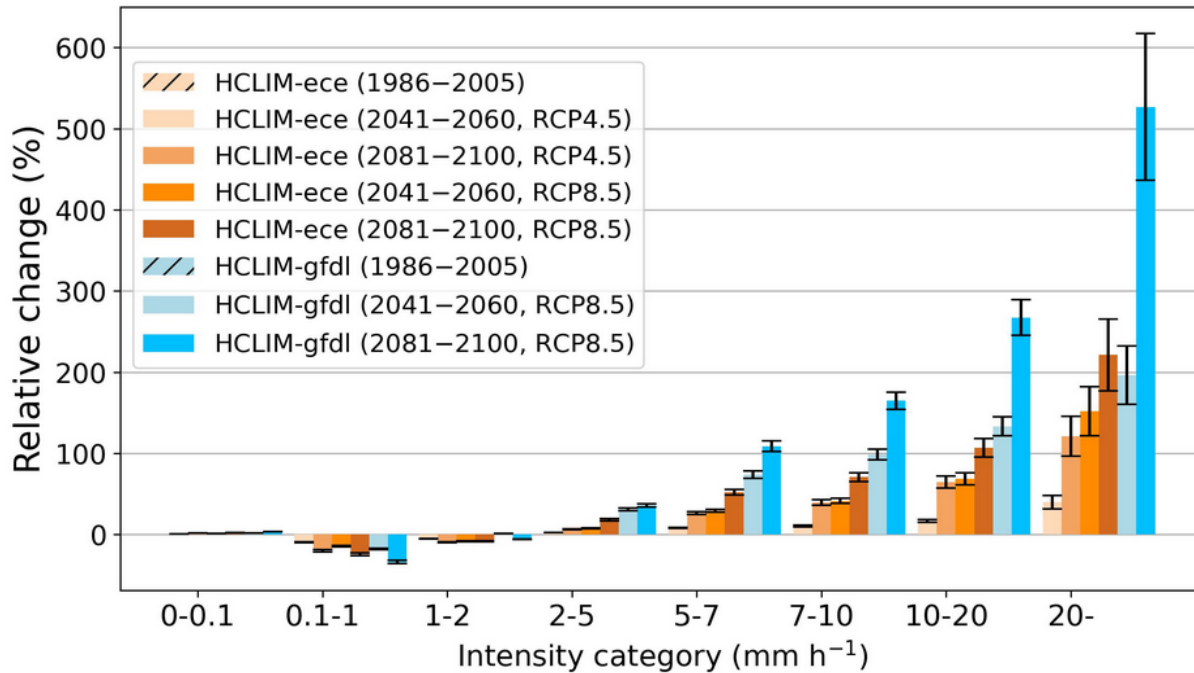

Viinijuhlat

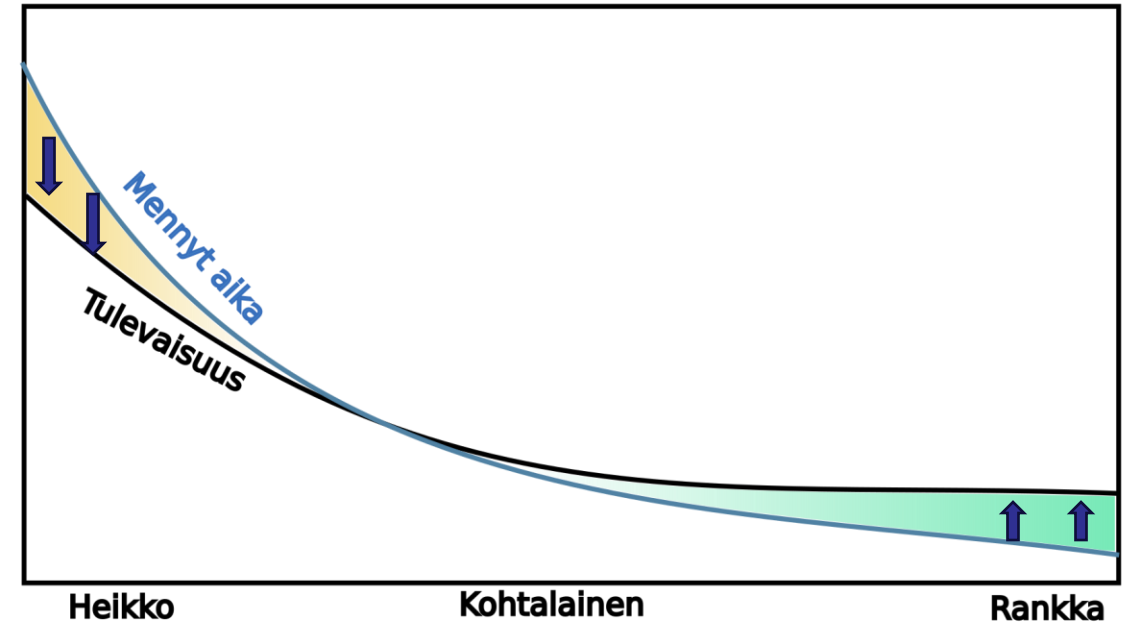
Kuopiorock

Vähemmän, mutta rankempia sateita

Eri sademäärien suhteellinen muutos Suomessa

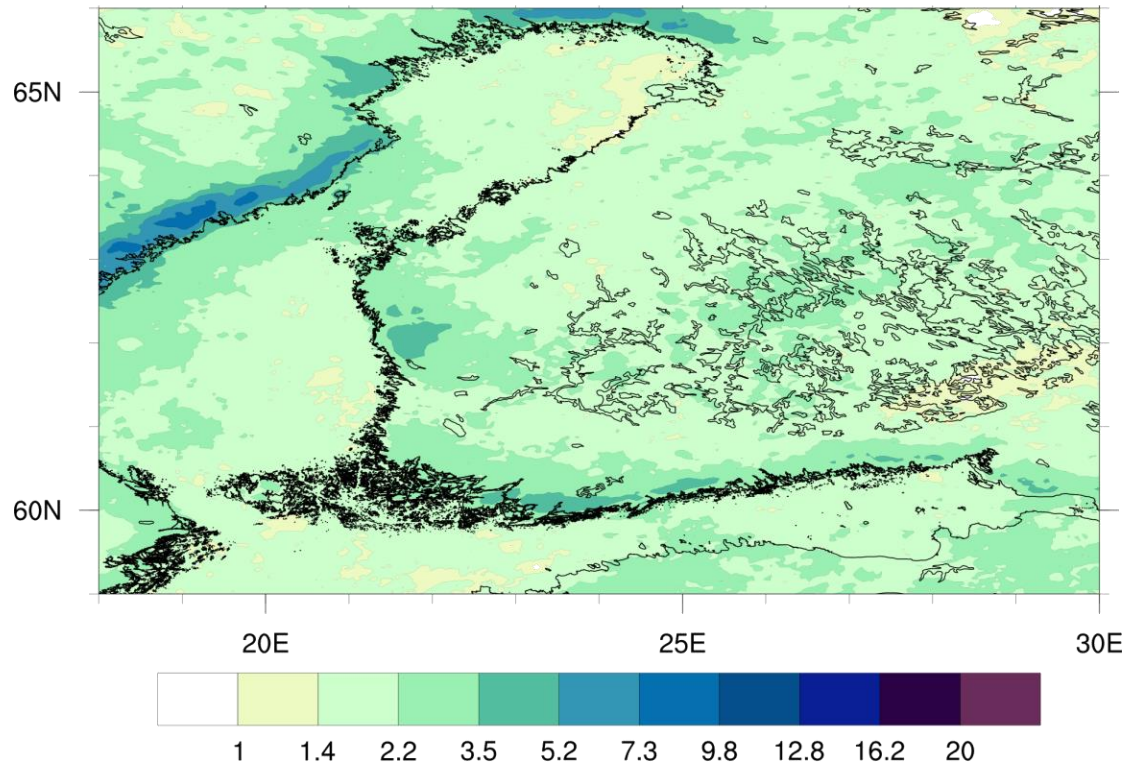

Sademäärän todennäköisyysjakauma

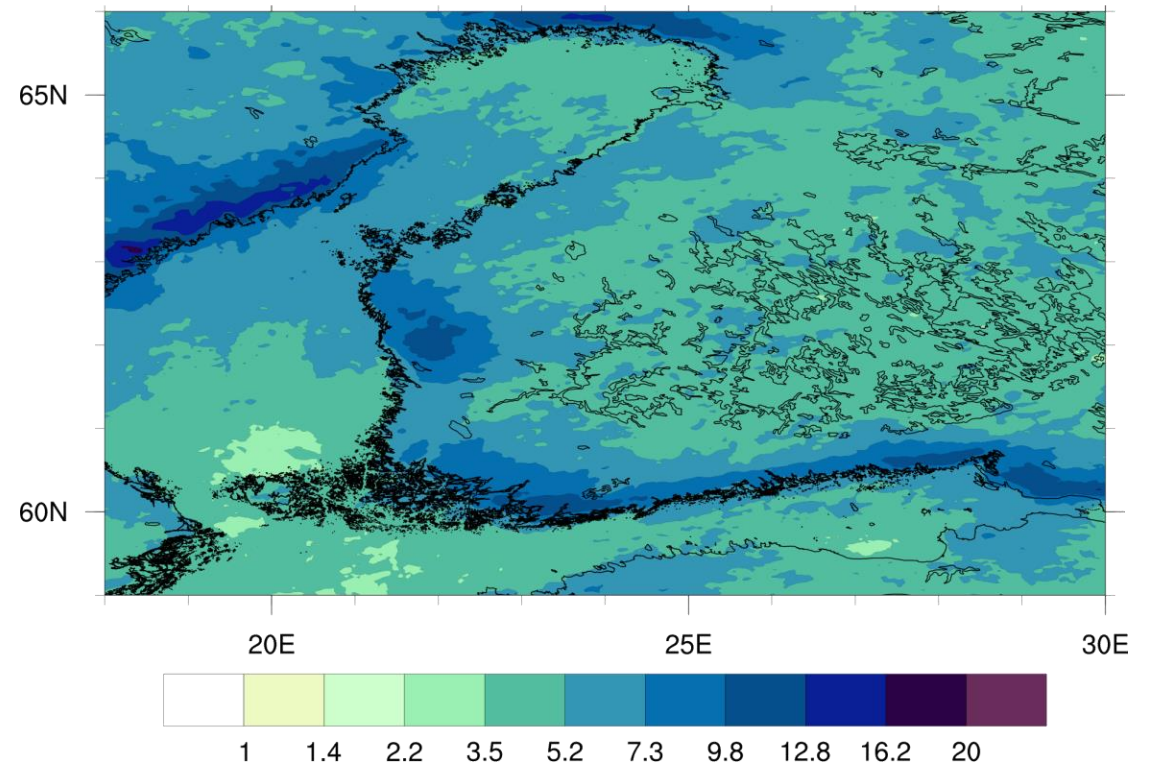

Yli 20mm sadepäivien lukumäärä vuodessa

1985 - 2005

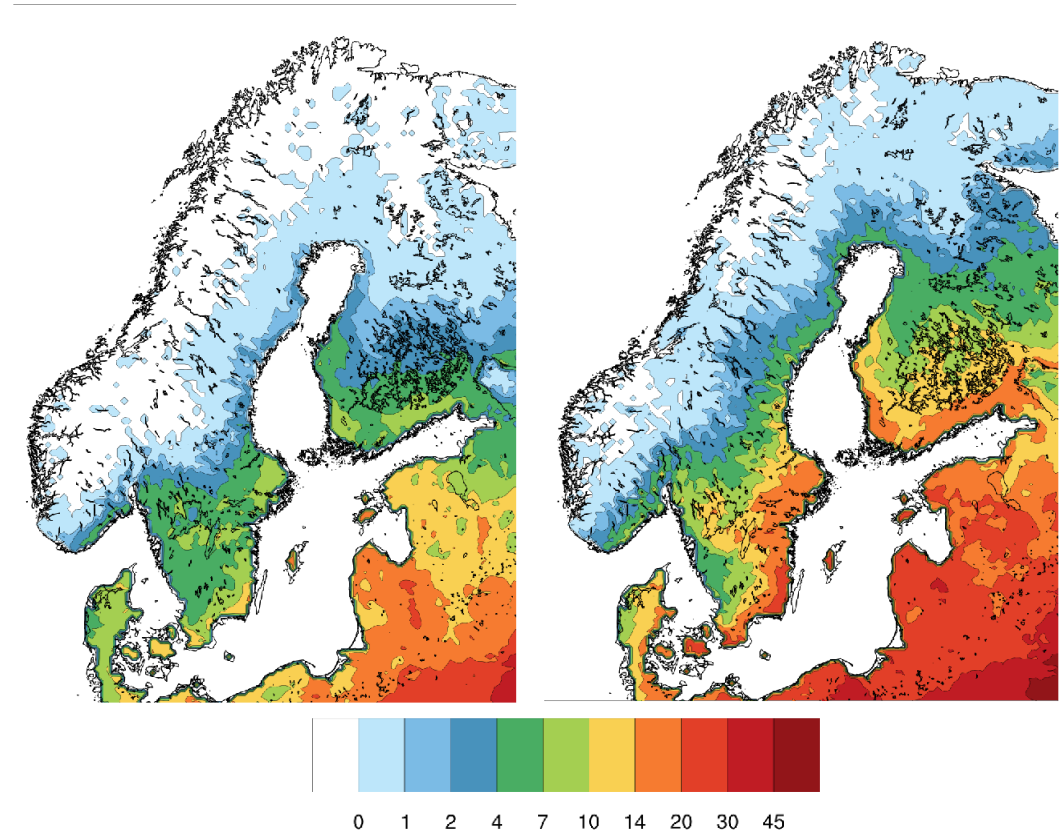

2080 - 2100

Tulevaisuus:

- Kuumempia päiviä - lyhyempiä talvia
- Rankempia sateita
- Lämmitystarve vähenee, mutta viilennystarve kasvaa
- Kasvukausi pitenee
- Kirjanpainajan aiheuttamat tuhot pahenevat
- Metsäpalariski kasvaa

Päivät jolloin kohtalainen riski
metsäpaloille nyt ja tulevaisuudessa

ILMATIETEEN LAITOS
METEOROLOGISKA INSTITUTET
FINNISH METEOROLOGICAL INSTITUTE

Kiitos!

Anton.laakso@fmi.fi

23.2.2025

